

Pozdravljene učenke, pozdravljeni učenci.

Danes, 22. 4., je poseben dan, saj rojstni dan praznuje naš planet Zemlja 😊. Ste že zapeli vse najboljše in se materi Zemlji zahvalili za vse, kar nam daje? No dajmo, tri, štiri, ...

Na ta dan, ki ga obeležujemo že 50 let, se navadno še več pogovarjamo o tem, kako lahko vsak posameznik poskrbi za naš planet (varčevanje z vodo, varčevanje z električno energijo, ločevanje odpadkov, skrb za okolje, ...). In vsak ukrep šteje.

Voda in podnebne spremembe sta zelo povezani področji. Učinke podnebnih sprememb najprej izkusimo preko vode (ekstremni vremenski pojavi - poplave, nevihte, suše, nezadostne količine vode, uničenje ali onesnaženje vodnih zalog).

V Sloveniji imamo pitne vode sicer dovolj, vendar ni vsepovsod po svetu tako. Pri varovanju okolja je varčevanje z vodo eden od najpreprostejših in najučinkovitejših ukrepov. Narava pa nam bo za vsako privarčevano kapljico hvaležna. Veliko načinov je za varčevanje z vodo in vsi se začnejo s teboj.

V nadaljevanju je kviz o vodi. Dejstva, zanimivosti, načini varčevanja, ... Vabiva te, da se preizkusiš, koliko o vodi že veš. Sigurno pa se boš naučil/a tudi kaj novega.

P. S. Odgovori na vprašanja so na naslednji strani, da boš lahko preveril/a svoje odgovore.

Morda pa te zamika, da bi iz vprašanj in odgovorov naredil/a čisto posebno igro o vodi. Pripraviš kartončke enake velikosti, potem pa na eno stran zapišeš vprašanja, na drugo pa odgovore. Povabiš svoje družinske člane na partijo igre o vodi - vsak izvleče kartico, prebere vprašanje in nanj odgovori. Preverite ga pa na drugi strani. Na podlagi vprašanj se lahko razvije tudi zanimiva debata, ko vsak pove svoj odgovor, mnenje, ... Sedaj pa akcija.

Najprej si pripravi še zdrav, osvežujoč napitek z vodo, ki ji lahko dodaš sok limone ali pomaranče, list mete ali melise, ... Voda je za naše telo zelo pomembna, pa še vse skupaj bo lažje »steklo«.

Srečno, Marjana in Janja

Vprašanja:

1. Koliko odstotkov površine Zemlje pokriva voda?
2. Koliko vode sestavlja človeško telo?
3. Kdaj obeležujemo svetovni dan voda?
4. Koliko vode porabimo, če se prhamo?
5. Koliko vode lahko prihranimo, če med umivanjem zob zapremo vodo?
6. Koliko vode prihranimo v enem letu, če vodo zapremo vsakič, ko je ne potrebujemo.
7. Koliko pitne vode porabimo vsak dan v gospodinjstvu v Sloveniji?
8. Kakšen vonj in okus ima čista pitna voda?
9. Katera je najdaljša reka na svetu?
10. Katera je najdaljša reka v Sloveniji?
11. Koliko vode porabi posameznik na leto?
12. Kdaj voda vre?
13. Kdaj se voda spremeni v trdno snov?
14. Koliko vode izgubimo vsak dan pri dihanju?
15. Koliko vode steče iz pipe v minuti?
16. Koliko vode izgubimo, če iz pipe kaplja voda in na sekundo iz nje priteče le kapljica vode?
17. Kje v stanovanju porabimo največjo količino vode?
18. Koliko vode privarčujemo med umivanjem zob, če pipo med ščetkanjem zapremo?
19. Koliko ljudi v svojem domu nima dostopa do čiste pitne vode?
20. Kdo je zapel pesem VODA letos na tekmovanju za izbor pesmi za Evrovizijo?
21. Kako se imenuje največji ocean na svetu?
22. Katera žival ima v svojem telesu največ vode?

Odgovori:

1. Približno 70 % površine Zemlje.
2. Približno dve tretjini človeškega telesa.
3. Svetovni dan voda je 22. 3.
4. Med petminutnim prhanjem cca 140 litrov.
5. Prihranimo tudi do 6 litrov vode na minuto.
6. Prihranimo kar do 80 000 litrov vode (z njo bi lahko napolnili plavalni bazen).
7. V povprečju 146 litrov.
8. Je brez vonja in okusa. In brez barve.
9. Nil (6650 km), teče skozi 10 držav.
10. Sava (940 km oz. 990 km s Savo Dolinko).
11. V povprečju porabi kar 50 000 litrov vode.
12. Pri 100 stopinjah Celzija.
13. Pri 0 stopinjah Celzija.
14. Za dobro skodelico vode.
15. V povprečju od 11 do 20 litrov vode.
16. Tudi več kot 10 litrov vode na dan.
17. Kotliček za vodo v WC-ju.
18. Privarčujemo od 20 do 40 litrov vode.
19. 2,1 milijarde ljudi.
20. Ana Soklič.
21. Tihi ocean ali Pacifik.
22. Meduza je skoraj v celoti iz vode.

Še ena rekordna: Nik Škrlec, voditelj oddaj Male sive celice in Izodrom, je pod vodo rešil devet Rubikovih kock. Z enim vdihom. Video: <https://www.eposavje.com/zanimivosti/nik-skrlec-z-enim-vdihom-pod-vodo-resil-9-rubikovih-kock>

Še ena zanimiva igra: Vsak družinski član naj po spominu napiše, koliko pip je v vašem domu?

Za radovedne pa še nekaj povezav o poskusih z vodo - Cevkovi poskusi:

Žejne papirnate brisače: https://www.youtube.com/watch?v=ejS8CLaKpW8&feature=emb_title

Ognjemet v vodi: <https://www.youtube.com/watch?v=ceiMVcGjNEA>

Mavrica v vodi: <https://www.youtube.com/watch?v=FCvVClghCMY>

Potujoči mehurčki: <https://www.youtube.com/watch?v=9zFaQcKLNz0>